

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 277/2024-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Tatianou Vorobelovou, Bajzova 2, Košice, proti daňovej exekučnej výzve Daňového úradu Košice č. 102853384/2023 z 10. novembra 2023 a rozhodnutiu Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 100412959/2024 z 25. januára 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 11. apríla 2024 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 7 ods. 5, čl. 13 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 14 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd označenou daňovou exekučnou výzvou daňového úradu a rozhodnutím finančného riaditeľstva. Napadnuté rozhodnutie sťažovateľ navrhuje zrušiť a vec vrátiť finančnému riaditeľstvu na ďalšie konanie. Okrem toho požaduje priznanie primeraného finančného zadosťučinenia 1 500 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že finančné riaditeľstvo prijalo od Magistrátu mesta Viedeň žiadosť o vymáhanie daňového nedoplatku 50 815,17 eur od sťažovateľa ako od dlžníka. Prílohou žiadosti bol jednotný exekučný titul č. AT_VOAH232806_20230811_UIPE_1 z 11. augusta 2023 vydaný podľa smernice Rady 2010/24/EÚ a vykonávacieho nariadenia Komisie č. 1189/2011.

3. Miestne príslušný správca dane – Daňový úrad Košice na podklade jednotného exekučného titulu vydaním rozhodnutia č. 102759615/2023 zo 6. novembra 2023 začal daňové exekučné konanie podľa § 90 ods. 1 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

4. Daňový úrad doručil sťažovateľovi ústavnou sťažnosťou napadnutú daňovú exekučnú výzvu, v ktorej mu oznámil začatie daňového exekučného konania, výšku vymáhanej sumy, jej podklad

a súčasne ho vyzval, aby daňový nedoplatok zaplatil do ôsmich dní od doručenia výzvy. Zároveň ho upozornil, že v prípade nezaplatenia správca dane vydá daňový exekučný príkaz na zadržanie vodičského oprávnenia (konkretizovaného v daňovej exekučnej výzve) podľa § 148a daňového poriadku.

5. Sťažovateľ proti daňovej exekučnej výzve v zmysle poučenia podal odvolanie. Namietal, že exekučné rozhodnutie nie je formálne a materiálne vykonateľné, že nemal vedomosť o konaní vedenom Magistrátom mesta Viedeň, nebol účastníkom takého konania a nebolo mu žiadne rozhodnutie doručené. Ďalej namietal, že daňový nedoplatok vznikol obchodnej spoločnosti WaM TAXI GmbH, ktorá sa v dôsledku pandemickej situácie dostala do konkurzu, ktorý nie je ukončený. Hoci je v uvedenej spoločnosti vo funkcii konateľa, nemôže ako fyzická osoba ručiť za záväzky právnickej osoby. Vo vzťahu k eventuálnemu zadržaniu vodičského preukazu sťažovateľ namietal, že ide trestnú sankciu, ktorou nie je možné vymáhať splnenie civilného záväzku. Sťažovateľ poukázal aj na to, že v Rakúskej republike je vedené správne súdne konanie, v ktorom je namietaný výsledok daňovej kontroly a ktoré nie je ukončené. Okrem toho obchodná spoločnosť bola úspešná v rámci súdneho konania, v ktorej bolo namietané začatie konkurzného konania na základe neprávoplatného rozhodnutia o výsledku daňovej kontroly.

6. Finančné riaditeľstvo napadnutým rozhodnutím daňovú exekučnú výzvu potvrdilo. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia finančné riaditeľstvo poukázalo na príslušné právne ustanovenia daňového poriadku, smernice ako aj zákona č. 466/2009 Z. z. o medzinárodnej pomoci pri vymáhaní niektorých finančných pohľadávok a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o medzinárodnej pomoci“), zdôrazniac, že na účely vymáhania pohľadávok v dožiadanom členskom štáte sa koná tak, ako by šlo o pohľadávku dožiadaného členského štátu. Jednotný exekučný titul nepodlieha nijakému úkonu uznania a za údaje uvedené v žiadosti a v jednotnom exekučnom titule zodpovedá dožadujúci členský štát.

7. Vo vzťahu k námietkam o formálnej a materiálnej vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia finančné riaditeľstvo uviedlo, že podľa čl. 14 ods. 1 a 2 smernice môže sťažovateľ spochybniť pohľadávku pred príslušnými orgánmi dožadujúceho členského štátu, v tomto prípade Rakúska. V tejto súvislosti finančné riaditeľstvo poukázalo na to, že sťažovateľ využil možnosť podať proti vymáhanému nedoplatku opravný prostriedok.

8. Finančné riaditeľstvo v napadnutom rozhodnutí rekapitulovalo, že v jednotnom exekučnom titule je identifikovaných celkom 10 pohľadávok za roky 2016 – 2021 charakterizovaných ako dane a poplatky. Hlavným dlžníkom je spoločnosť W&M TAXI GmbH. Sťažovateľ je označený ako iná osoba, (spolu)dlžník zodpovedná za zaplatenie daní a poplatkov. Pri každej pohľadávke je uvedená informácia „Zodpovednosť za W&M TAXI GmbH podľa oznámenia o zodpovednosti zo dňa 14.10. 2022 k GZ MA6/SRL-1374308-2021. Nárok je založený na nasledujúcom zákonom ustanovení: Zákon o dani z obcí z roku 1993, BGBl č. 819/1993 v platnom znení.“.

9. Odkazujúc na citovanú časť, finančné riaditeľstvo reagovalo na námietku sťažovateľa o jeho ručení za záväzky spoločnosti tak, že túto si musí uplatniť u orgánu zodpovedného za vymeranie pohľadávky. Orgány Finančnej správy Slovenskej republiky rovnako nie sú oprávnené vyjadrovať sa k záverom rakúskej daňovej kontroly.

10. K požiadavke sťažovateľa o nutnosti verifikovať údaje vyplývajúce zo žiadosti finančné riaditeľstvo uviedlo, že v rámci daňového exekučného konania sa dokazovanie nevykonáva a dožiadaný orgán takúto verifikáciu údajov uvedených v žiadosti o pomoc pri vymáhaní a v jednotnom exekučnom titule nevykonáva.

11. Pokiaľ sťažovateľ v odvolaní namietal spôsob vykonania exekúcie, finančné riaditeľstvo opätovne poukázalo na to, že pohľadávka členského štátu sa vymáha rovnako ako pohľadávka Slovenskej republiky a nadväzne aj na § 98 ods. 1 písm. i) v spojení s § 148a ods. 1 Daňového poriadku. V zmysle uvedeného ustanovenia daňová exekúcia zadržaním vodičského preukazu je vylúčená u toho dlžníka, ktorého príjmy sú priamo a výlučne podmienené držbou vodičského preukazu. Túto skutočnosť však v konaní preukazuje dlžník, nie správca dane. Sťažovateľ v odvolaní neuviedol, na základe akej činnosti dosahuje príjmy, a nepreukázal, že jeho príjmy sú podmienené držbou vodičského preukazu.

12. V závere napadnutého rozhodnutia finančné riaditeľstvo uviedlo, že s prihliadnutím na podanie opravného prostriedku proti jednotnému exekučnému titulu a podľa § 9 ods. 4 zákona o medzinárodnej pomoci správca dane rozhodnutím č. 100304765/2024 z 18. januára 2024 odložil daňovú exekúciu do získania informácie od dožadujúceho členského štátu o podanom opravnom prostriedku. Uvedené odloženie má ten účinok, že napriek právoplatnosti daňovej exekučnej výzvy po dobu trvania dôvodov odloženia príkaz na zadržanie vodičského preukazu sťažovateľa nebude vydaný.

13. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti najmä rekapituluje námietky predložené v rámci odvolania proti daňovej exekučnej výzve. Spochybňuje jednak samotné cudzie rozhodnutie, ale aj zvolený spôsob výkonu daňovej exekúcie.

14. Podľa názoru sťažovateľa nemôže byť v rámci exekučného konania postihnutý majetok fyzickej osoby, hoci aj v postavení konateľa, pokiaľ je dlžníkom obchodná spoločnosť.

15. Okrem toho zadržanie vodičského preukazu považuje za sankciu trestného práva, ktorú nie je možné uplatniť v rámci práva civilného.

16. Daňové exekučné konanie vedené proti nemu považuje za nespravodlivé a postup správca dane a finančného riaditeľstva za formalistický.

17. Sťažovateľ doručil ústavnému súdu 27. mája 2024 doplnenie podania, ktorým navrhuje odloženie vykonateľnosti daňovej exekučnej výzvy a napadnutého rozhodnutia finančného riaditeľstva, pretože hrozba odňatia vodičského preukazu mu spôsobuje psychické trápenie a sťaženie uplatnenia na trhu práce.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

18. Predmetom ústavnej sťažnosti sú výhrady sťažovateľa proti daňovej exekučnej výzve, ako aj rozhodnutiu finančného riaditeľstva. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta vykonateľnosť exekučného titulu a tiež zvolený spôsob výkonu daňovej exekúcie.

19. Proti daňovej exekučnej výzve mohol sťažovateľ podať odvolanie (čo aj urobil), o ktorom bolo oprávnené a aj povinné rozhodnúť finančné riaditeľstvo. Ústavný súd konštatuje, že v tejto veci boli naplnené ústavné podmienky pre aktiváciu princípu subsidiarity, z ktorého vychádza svojou

právnou konštrukciou čl. 127 ods. 1 ústavy, keďže finančné riaditeľstvo disponovalo právomocou poskytnúť na základe odvolania ochranu sťažovateľovým označeným právam v rámci odvolacieho konania.

20. Právomoc finančného riaditeľstva v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu rozhodnúť o tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti napadnutej daňovej exekučnej výzve. Ústavný súd preto túto časť ústavnej sťažnosti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

21. Ústavný súd nie je súčasťou všeobecných súdov a pojmovým znakom ústavnej sťažnosti je jej subsidiarita, lebo nepredstavuje klasický riadny ani mimoriadny opravný prostriedok proti rozhodnutiam všeobecných súdov či správnych orgánov. Ide o prostriedok výhradne určený pre prípad, keď sa sťažovateľ domnieva, že v predchádzajúcom konaní boli porušené nie (iba) jeho práva zaručené bežnými zákonmi, ale len ústavne zaručené základné práva. Preto je celkom legitímne a logické, že ústavná sťažnosť môže byť podaná až po vyčerpaní všetkých ostatných právnych prostriedkov určených na ochranu sťažovateľových práv, t. j. musí nastať situácia, keď sa ochrany práv už nemožno domáhať iným zákonným spôsobom.

22. Pokiaľ právny predpis – v danom prípade Správny súdny poriadok – stanoví, že v určitej procesnej situácii je príslušný na rozhodovanie o právach jednotlivca konkrétny orgán verejnej moci (správny súd a kasačný súd), bolo by zásahom do jeho právomoci a porušením princípu subsidiarity, pokiaľ by iný orgán (ústavný súd) o týchto právach rozhodoval bez toho, že by bola daná možnosť príslušnému orgánu (správnomu súdu a najvyššiemu správnomu súdu) na realizáciu jeho právomoci. Všetky tieto hľadiská je preto potrebné reflektovať pri aplikácii a interpretácii príslušných inštitútov zákona o ústavnom súde, v danom prípade pre posúdenie prípustnosti ústavnej sťažnosti a právomoci ústavného súdu na jej prijatie a meritórne posúdenie.

23. Z § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ústavná sťažnosť môže zásadne smerovať len proti rozhodnutiam „konečným“, t. j. rozhodnutiam o poslednom procesnom prostriedku, ktorý zákon poskytuje na ochranu práva; tu ide o rozhodnutie, ktorým sa konanie pred správnym súdom končí, a tým je rozhodnutie najvyššieho správneho súdu o kasačnej sťažnosti proti právoplatnému rozsudku krajského súdu.

24. Nevyužitie zákonnej možnosti sťažovateľa podať správnu žalobu na krajskom súde a následne v prípade potreby podať kasačnú sťažnosť nemožno preto nahradzovať sťažnosťou podanou ústavnému súdu, ktorý môže založiť svoju právomoc na konanie o nej až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Z ústavnej sťažnosti nevyplýva, že by túto možnosť domáhať sa ochrany svojich práv prostredníctvom správnej žaloby sťažovateľ využil.

25. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby účastník konania domáhajúci sa ochrany svojich základných práv sám rozhodol o tom, či sa jej bude domáhať v konaní pred všeobecnými súdmi alebo ústavným súdom. Naopak, z čl. 127 ods. 1 ústavy a zo zákona o ústavnom súde zjavne vyplýva, že pred podaním sťažnosti ústavnému súdu musí účastník konania vyčerpať všetky riadne

(i mimoriadne) opravné prostriedky, resp. iné prostriedky nápravy, ktoré sú mu dostupné v konaní pred všeobecnými súdmi.

26. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa ústavný súd podanou ústavnou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ju v tejto časti odmietol ako neprípustnú.

27. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi v nej uvedenými (finančné zadosťučinenie, odklad vykonateľnosti).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. mája 2024

Robert Šorl
predseda senátu